

lation, hvis den pågældende antages at være smittet med en alment farlig sygdom.

Om gældende ret vedrørende politiets indsats i relation til svage og udsatte personer henvises i øvrigt til betænkningen side 36-37, side 66-69 og side 120-121.

5.4.2. Politikommissionens overvejelser

5.4.2.1. Det er Politikommissionens opfattelse, at der ved siden af en generel bestemmelse om orden og sikkerhed, jf. pkt. 5.1.2.3. ovenfor, er behov for særlige bestemmelser om politiets indsats i relation til børn, berusede samt syge og hjælpeløse personer.

I retlig henseende adskiller politiets indgreb over for disse persongrupper sig ikke fra politiets indgreb i øvrigt. Indgreb over for børn, berusede samt syge og hjælpeløse finder – medmindre der er særlig hjemmel hertil i anden lovgivning – i dag sted med hjemmel i retsplejelovens § 108. Politiets indgreb forudsætter således en konkret og nærliggende fare for de politiretlige beskyttelsesinteresser ”sikkerhed, fred og orden”, ligesom politiets indgrebsmuligheder er begrænset af almindelige forvaltningsretlige principper, herunder proportionalitetsprincippet. Politiets indsats over for børn, berusede samt syge og hjælpeløse kunne derfor for så vidt være reguleret af den ovenfor under pkt. 5.1.2.3. nævnte generelle bestemmelse om indgreb for at afværge fare for orden og sikkerhed.

Når kommissionen imidlertid finder behov for særlige regler i relation til børn, berusede samt syge og hjælpeløse personer, hænger det sammen med, at den politimæssige indsats over for disse persongrupper ofte har en anden karakter, end når politiet griber ind over for andre persongrupper.

Politiets tiltag over for børn, berusede samt syge og hjælpeløse iværksættes ofte af hensyn til de pågældende selv. Der kan f.eks. være tale om at bringe et barn ud af en faresituation og overgive barnet til forældremyndighedsindehaverne eller andre, der kan tage sig af barnet, at frihedsberøve en stærkt beruset person med henblik på hjemtransport, lægeundersøgelse eller detentionsanbringelse, eller at frihedsberøve en syg og hjælpeløs person med henblik på hjemtransport, rekvirering af lægehjælp eller etablering af kontakt til familie eller sociale myndigheder.

Særlige bestemmelser om denne persongruppe giver mulighed for at understrege denne hjælpfunktion, ligesom en mere præcis og udtrykkelig regulering af politiets indsats i disse tilfælde efter kommissionens opfattelse vil medvirke til at sikre, at politiet iværksætter de mest hensigtsmæssige tiltag.

I relation til politiets indsats over for børn henviser kommissionen til, at FN's Børnekonvention art. 37, li-

tra b, indeholder en bestemmelse om, at deltagerstærterne skal sikre, at intet barn ulovligt eller vilkårligt berøves sin frihed. Det følger videre af bestemmelsen, at bl.a. tilbageholdelse af et barn skal følge lovens forskrifter og kun må bruges som en sidste udvej og for det kortest mulige passende tidsrum. En særlig bestemmelse om frihedsberøvelse af børn vil også i lyset heraf være hensigtsmæssig, idet de omstændigheder, hvorunder der kan ske frihedsberøvelse af børn uden for strafferetsplejens former, hermed tydeliggøres og præciseres.

Hertil kommer, at politiets indsats i relation til børn, berusede samt syge og hjælpeløse dækker en ikke uvæsentlig del af politiets virksomhed.

Politikommissionen har overvejet, hvordan bestemmelser om de nævnte persongrupper nærmere bør afgrænses.

Kommissionen har i den forbindelse overvejet, hvorledes en bestemmelse om *børn* bør afgrænses for så vidt angår barnets alder og beskyttelsesinteressen i relation til børn.

Det foreslås, at bestemmelsen omfatter personer under myndighedsalderen. Efter forældremyndighedslovens § 1, jf. lov nr. 387 af 14. juni 1995, er den almindelige myndighedsalder 18 år. Denne aldersgrænse svarer til anvendelsesområdet for FN's Børnekonvention og Europarådets Konvention om børns rettigheder. På denne baggrund finder kommissionen det naturligt, at der gælder en tilsvarende aldersgrænse i relation til den foreslåede bestemmelse. Udtrykket ”barn” i den foreslåede bestemmelse skal således forstås som omfattende personer under 18 år. Kommissionen foreslår derimod ikke nogen nedre aldersgrænse.

Det foreslås endvidere, at beskyttelsesinteressen afgrænses således, at der skal foreligge fare for barnets ”sikkerhed og sundhed”.

Udtrykket ”sikkerhed” er velkendt bl.a. fra retsplejelovens § 108 og skal forstås som sikkerheden mod at blive udsat for en ulykke eller en forbrydelse. Udtrykket ”sundhed” er valgt på baggrund af overvejelserne i betænkning nr. 1212/1990 om de retlige rammer for indsatsen over for børn og unge, hvor det anføres, at udtrykket ”sundhed” er det udtryk, der bedst angiver, at der sigtes til barnets almentilstand, hvori helbreds-mæssige forhold indgår.

Kommissionen henviser endvidere til, at der efter den nugældende regel i lov om social service § 42 kan ske anbringelse af et barn eller ung uden for hjemmet, når der er ”åbenbar risiko for, at barnets eller den unges sundhed eller udvikling lider alvorlig skade på grund af 1) utilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet eller den unge, 2) vold eller andre alvorlige